

Det kongelige helse- og omsorgsdepartement

postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
13/09472-6

Dato
14.02.2014

Kommens høringsvar om endringer i alkoholregelverket.

Vedlagt oversendes kommunens høringsvar til endringer i alkoholregelverket.

Med hilsen

Eva E Ulvin

3558 1510

Rådmann

Tlf: 35 58 10 00

Faks: 35 58 11 21

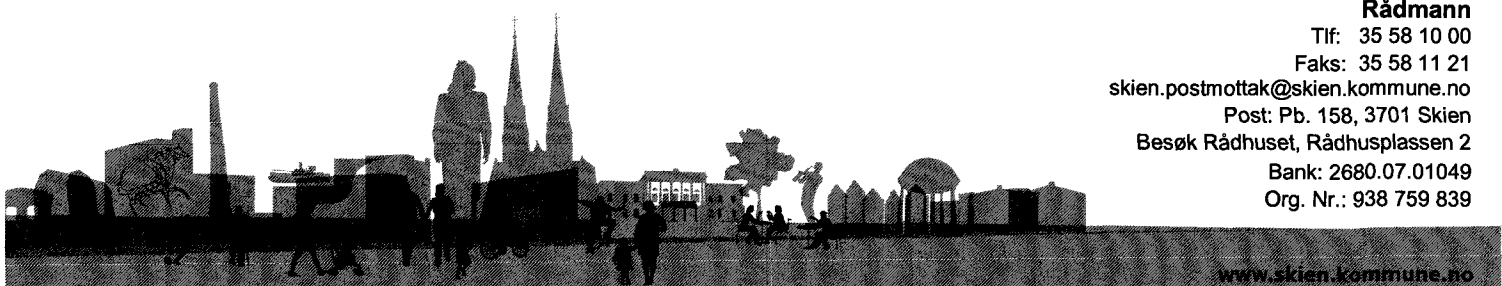
skien.postmottak@skien.kommune.no

Post: Pb. 158, 3701 Skien

Besøk Rådhuset, Rådhusplassen 2

Bank: 2680.07.01049

Org. Nr.: 938 759 839

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 13/09472
Arkivkode
Saksbehandler Eva E Ulvin

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for helse og velferd	29.01.2014	2/14

Høringssvar Forslag til endringer i alkoholloven

Hovedutvalg for helse og velferd har behandlet saken i møte 29.01.2014 sak 2/14

Møtebehandling

Andreas Dalsegg (SV) fremsatte følgende tilleggsforslag på vegne av Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre:

«Hovedutvalget for helse og velferd mener opptjeningstiden bør være 12 måneder fra overtredelsestidspunktet. Kommunene kan ved en kortere opptjeningsperiode være mindre tilbakeholdende ved tildeling av prikker enn ved en lengre. Dette gir sterkere styringssignaler til næringen. En lang opptjeningsperiode kan medføre at kommuner blir tilbakeholden ved beslutning om prikkbelastning. Noe som vil være uheldig både når det gjelder konsekvens i rutinene, når det gjelder klarhet i styringssignaler og når det gjelder forutsigbarhet for næringen.

Hovedutvalget mener at diskriminering og narkotikaomsetning bør gå inn under prikkbelastningsordningen slik departementet ønsker tilbakemelding på.»

Votering

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Ved votering over Dalseggs tilleggsforslag, ble dette enstemmig vedtatt.

Vedtak

Hovedutvalg for helse og velferd tar høringsnotatet om forslag til endringer i alkoholloven med tilhørende forskrift - normerte regler for inndragning av bevilling, økte krav til kontroll med bevillinger mv. til orientering og med tilhørende forslag til endringer samt tillegg:

Følgende overtredelser bør medføre 8 prikker:

- *Salg og skjenking til personer som ikke oppfyller aldersbestemmelsene , jf. Alkohollovens § 1-5 første og andre ledd*
- *Brudd på salg-og skjenketidsbestemmelsene, jf. Alkohollovens § 3-7 og 4-4*

Følgende overtredelser bør medføre 4 prikker:

- *Enkeltstående brudd på kravet om forsvarlig drift, jf. Alkoholloven §§ 4-7 og 3-9*
- *Manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist, jf. Alkoholforskriften kap.6*
- *Manglende betaling av omsetningsgebyr innen kommunens frist, jf. Alkoholforskriften kap.6*
- *Brudd på plikter etter alkoholloven § 1-7 om styrer og stedfortreder*

Imidlertid ber vi departementet se på reaksjonsmønster når det gjelder arrangement for en enkelt anledning. Dette kan gjelde arrangement som konserter, festivaler ol. Her er det nå vanskelig å finne et passende reaksjonsmønster og det er kun ved svært alvorlige overtredelser det vil være aktuelt å gå til politianmeldelse.

Prøven skal kun gjennomføres elektronisk.

Vi ser positivt på at prøven skal gjennomføres elektronisk, men det bør være anledning til å kunne skrive ut og la prøvetakeren avlegge prøven på papir ved spesielle behov.

Det forutsettes at det da i systemet lages en unik prøve til prøvedeltakeren, på lik linje som ved avlegging elektronisk, og at den da kun skrives ut til aktuell kandidat.

Gebyrene:

Vi stiller oss bak forslaget om oppdeling av gebyrene slik at det blir et søknadsgebyr og omsetningsgebyr som skissert i høringsnotatet.

Når det gjelder gebyr for en enkelt anledning mener vi at et søknadsgebyr på kr 8000,- er for kostbart. Her bør det foretas en gradering av gebyrene i forhold til arrangementets størrelse.

Kontroll:

Bevillingsforumet mener det kan være hensiktsmessig at det kommer inn i forskriften at en tredjedel av kontrollene gjennomføres i løpet av de tre siste timer av skjenketiden.

På denne måten får man presisert hvor viktig det er at en del av kontrollene blir gjennomført på en tid hvor risikoen for overskjenking er størst. Ytterligere presiseringer syntes ikke nødvendig da det nylig er utgitt en veileder i kontroll og hvor kontroll med overskjenking er spesielt fokusert.

Tillegg:

Hovedutvalget for helse og velferd mener opptjeningstiden bør være 12 måneder fra overtredelestidspunktet. Kommunene kan ved en kortere opptjeningsperiode være mindre tilbakeholdende ved tildeling av prikker enn ved en lengre. Dette gir sterkere styringssignaler til næringen. En lang opptjeningsperiode kan medføre at kommuner blir tilbakeholden ved beslutning om prikkbelastning. Noe som vil være uheldig både når det gjelder konsekvens i rutinene, når det gjelder klarhet i styringssignaler og når det gjelder forutsigbarhet for næringen.

Hovedutvalget mener at diskriminering og narkotikaomsetning bør gå inn under prikkbelastningsordningen slik departementet ønsker tilbakemelding på.

Arkivsak-dok. 13/09472-2
Saksbehandler Eva E Ulvin

Saksgang
Hovedutvalg for helse og velferd

Møtedato

Høringssvar - Forslag til endringer i alkoholoven

Rådmannens innstilling

Hovedutvalg for helse og velferd tar høringsnotatet om forslag til endringer i alkoholoven med tilhørende forskrift - normerte regler for inndragning av bevilling, økte krav til kontroll med bevillinger mv. til orientering og med tilhørende forslag til endringer:

Vedlegg

Høringsnotatet

Bakgrunn

Helsedirektoratet har sendt ut et høringsnotat om endringer i alkoholoven med tilhørende forskrift.

Bakgrunn for høringsnotatet er Meld.St.30 Se meg! En helhetlig rusmiddelpolitikk hvor det gis en beskrivelse av bevillingssystemet for salg- og skjenking av alkoholholdig drikk, utfordringsbildet og mulige tiltak.

Meldingen viser til at det er dokumentert store utfordringer knyttet til overskjenking og salg og skjenking av alkohol til mindreårige, samtidig som bruk av reaksjoner ligger lavt. På denne bakgrunn konkluderes det med at det skal utarbeides forskrift med nasjonale krav til kommunens reaksjon ved brudd på alkoholoven og at regjeringen vil øke kravene til kommunens kontroll med bevillinger.

På bakgrunn av rusmeldingen, Helse- og omsorgskomiteens innstilling til meldingen og Helsedirektoratets vurderinger, samt behov for mindre endringer i bevillingssystemet er følgende forslag ute på høring:

- Forslag til normerte regler for inndragning av bevilling
- Forslag om å øke kravene til kontroll med salg- og skjenkebevillinger
- Forslag til mindre forskriftsendringer knyttet til kunnskapsprøven
- Forslag om justering av bevillingsgebyrene

Saksfremstilling

Skien kommune vedtok i forbindelse med ny Alkoholpolitisk Handlingsplan for perioden 2012-2016 nytt reaksjonsmønster ved overtredelse av alkoholloven. Under behandling av planen ble også prikkbelastningssystemet vurdert som reaksjonsform, men falt bort grunnet systemet virket for lite konkret og presist. Det er lenge etterspurt en nasjonal norm for overtredelser som sikrer en mer likebehandling og økt rettssikkerhet for bevillingshavere. Retningslinjene som er ute på høring skal redusere innslag av skjønn samt at de skal gi føringer på hvordan eventuelle innslag av skjønn skal utøves. Retningslinjene ivaretar mye av de merknader vi tidligere hadde mot innføring av systemet.

Bevillingsforum for Grenlandskommunene

Kommunene Bamble, Drangedal, Kragerø, Porsgrunn og Skien har i flere år hatt et samarbeid omkring bevillingssaker etter alkoholloven og serveringsloven. Bevillingsforumet har gått grundig igjennom høringsnotatet fra helse- og omsorgsdepartementet og utarbeidet felles uttalelse. Uttalelsen må behandles politisk i hver av kommunene.

Rådmannens vurdering

Administrasjonens erfaringer med og vurderinger av de ulike forslagene fremgår i de etterfølgende forslag til høringsvar.

Prikkbelastningssystemet:

Et prikkbelastningssystem slik som foreslått vil gi klare retningslinjer for når en bevilling skal inndras og hvilken reaksjonsform som normalt skal velges. Forslaget åpner for bruk av skjønn i de helt spesielle tilfellene. Systemet gir regeltekniske fordeler, enkelt å differensiere mellom ulike alvorlighetsgrader og enklere å vekte ulike overtredelser i kombinasjon. Ved prikkbelastningssystemet må reaksjonsnivået, opptjeningsperiode, minstereaksjon, antall prikker som skal utløse inndragning osv vurderes.

Bevillingsforumet for Grenlandskommunene mener:

Reaksjonsmønsteret må stå i forhold til overtredelsene. I alkohollovens forskrift skal kontrollen særlig omfatte salg- og skjenketidene, aldersgrensebestemmelsene og at det ikke selges eller skjenkes til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler. Denne opplistingen gir signaler om at disse bestemmelsene er helt sentrale i alkohollovens formål ved å begrense de samfunnsmessige og individuelle skader av alkoholbruk og at det er særlig viktig at disse bestemmelsene overholdes. Det er også disse bestemmelser det er vist til både som grunnlag for dette høringsdokument og i de kontrollprosjekter som har vært igangsatt og som det er spesielt fokus på i veilederen for salg- og skjenkekontroller. Overskjenking er det området hvor det er dokumentert store utfordringer. Da må dette gjenspeile seg i reaksjonsmønsteret og prikkbelastningssystemet. § 10-3 sier at antall prikker indikerer overtredelsens grad av alvorlighet.

Tekst i kursiv er bevillingsforums nye høringsforslag eller forslag til endringer: Departementets forslag står på sidene 44, 45 og 46 i høringskrivet. Under disse sidene fremkommer også forslaget til inndragningsperiode, lengde samt kommunens muligheter for ytterligere tiltak. Bevillingsforumet har ikke merknader til forslagene om kommunens muligheter for ytterligere tiltak.

Følgende overtredelser bør medføre 8 prikker:

- *Salg og skjenking til personer som ikke oppfyller aldersbestemmelsene , jf. Alkohollovens § 1-5 første og andre ledd*
- Hindring av kommunal kontroll, jf. Alkoholloven § 1-9
- *Brudd på salg-og skjenketidsbestemmelsene, jf. Alkohollovens § 3-7 og 4-4*
- Brudd på bistandsplikten, jf. Alkoholforskriften § 4-1 andre ledd

Brudd på salg-og skjenketidsbestemmelsene er en overtredelse hvor det ikke foreligger noen skjønnsvurdering bak. Overtredelsen er konkret og nøyaktig. Overtredelsen er i alkoholloven vurdert som alvorlig og dette bør gjenspeile seg i reaksjonsmønsteret.

Følgende overtredelser bør medføre 4 prikker:

- *Enkeltstående brudd på kravet om forsvarlig drift, jf. Alkoholloven §§ 4-7 og 3-9*
- Salg og skjenking til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, jf, alkoholforskriften §§ 3-1 og 4-1 første ledd.
- Brudd på alderskrav for den som selger eller skjenker alkoholholdig drikk, jf. Alkoholloven § 1-5
- *Manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist, jf. Alkoholforskriften kap.6*
- *Manglende betaling av omsetningsgebyr innen kommunens frist, jf. Alkoholforskriften kap.6*
- *Brudd på plikter etter alkoholloven § 1-7 om styrer og stedfortreder*

For øvrig ingen merknader til gjenstående forslag på overtredelser som fører til 2 og 1 prikk.

Bevillingsforumet slutter seg til forslaget om at opptjeningsperioden skal være på tre år.

Se side 19 i høringsnotatet.

Imidlertid ber vi departementet se på reaksjonsmønster når det gjelder arrangement for en enkelt anledning. Dette kan gjelde arrangement som konserter, festivaler ol.

Her er det nå vanskelig å finne et passende reaksjonsmønster og det er kun ved svært alvorlige overtredelser det vil være aktuelt å gå til politianmeldelse

Merknader til Kap. 4 Kunnskapsprøven:

Økning av gebyrsatsene fra kr. 300-kr. 400,-.

Ingen merknader til at gebyrsatsene økes.

Utvidelse av tiden prøvetakeren har til gjennomføring av prøven.

I og med at prøven er utvidet med antall spørsmål ser vi det som fornuftig at tiden økes fra 45 til 60 minutter.

Prøvetiden bør være fastsatt i forskrift for å sikre like vilkår.

Prøven skal kun gjennomføres elektronisk.

Vi ser positivt på at prøven skal gjennomføres elektronisk, men det bør være anledning til å kunne skrive ut og la prøvetakeren avlegge prøven på papir ved spesielle behov.

Det forutsettes at det da i systemet lages en unik prøve til prøvedeltakeren, på lik linje som ved avlegging elektronisk, og at den da kun skrives ut til aktuell kandidat.

Gebyrene:

Vi stiller oss bak forslaget om oppdeling av gebyrene slik at det blir et søknadsgebyr og omsetningsgebyr som skissert i høringsnotatet.

Når det gjelder gebyr for en enkelt anledning mener vi at et søknadsgebyr på kr. 8000,- er for kostbart. Her bør det foretas en gradering av gebyrene i forhold til arrangementets størrelse.

Kontroll:

Det er i høringsnotatet stilt spørsmål om krav til at deler av kontrollen skal gjennomføres sent om kvelden. Helsedirektoratet anbefaler at det forskriftsfestes krav til at en tredjedel av kontrollene gjennomføres i løpet av de tre siste timer av skjenketiden, men stiller følgende spørsmål:

- Bør det stilles krav om sen skjenkekontroll?
- I så fall – bør det stilles krav om sen skjenkekontroll kun for skjenkesteder som har åpent etter kl. 23.00?
- Bør kravet om kontroll for disse begrenses til en gang i året?
- Bør det være krav om at slik sen skjenkekontroll skal skje fredager eller lørdager?

Bevillingsforumet mener det kan være hensiktsmessig at det kommer inn i forskriften at en tredjedel av kontrollene gjennomføres i løpet av de tre siste timer av skjenketiden.

På denne måten får man presisert hvor viktig det er at en del av kontrollene blir gjennomført på en tid hvor risikoen for overskjenking er størst. Ytterligere presiseringer syntes ikke nødvendig da det nylig er utgitt en veileder i kontroll og hvor kontroll med overskjenking er spesielt fokusert.

Konklusjon

Rådmannen anbefaler at ovennevnte forslag fra bevillingsforumet for Grenlandskommunene oversendes som Skien kommunes høringsuttalelse til endringer i alkoholloven med tilhørende forskrift.